

CBE/MS/29682
Zaaknummer 21.170

UITSPRAAK

Het College van Beroep voor de Examens van de EUR, verder te noemen: het College, heeft op 11 januari 2022 uitspraak gedaan op het beroep van

XXXX, hierna: appellante,

welk beroep was gericht tegen

de beslissing van de Examencommissie Rotterdam School of Management (hierna: "RSM"), hierna verweerder, van 16 juli 2021 betreffende het ongeldig verklaren en uitsluiten van de herkansing van het (online) tentamen Besliskunde van 25 juni 2021 (hierna: "het Vak") vanwege fraude zoals gedefinieerd in artikel 1.2 lid 2 en art. 3.6 van de Regels & Richtlijnen van de bacheloropleiding Bedrijfskunde (R&R) 2020-2021 (hierna "bestreden beslissing").

1. De procedure

1.1 Het verloop van de procedure blijkt uit:

- het afleggen van het (online) tentamen Besliskunde (hierna: het Vak) op 25 juni 2021;
- het zoomgesprek van 12 juli 2021 tussen appellante en verweerder vanwege een vermoeden van ongeoorloofd samenwerken bij het Vak;
- de beslissing van verweerder van 16 juli 2021 om het Vak ongeldig te verklaren en appellante uit te sluiten van herkansing van het Vak vanwege fraude;
- het beroepschrift van appellante van 2 augustus 2021;
- de aanvulling van het beroepschrift door appellante van 4 augustus 2021;
- het zoomgesprek van 18 augustus 2021 tussen appellante, haar vader en verweerder met betrekking tot de herziening/schikking van het bestreden besluit;
- de beslissing van verweerder om op grond van persoonlijke omstandigheden appellante een uitgesteld bindend studieadvies te verlenen;
- het verweerschrift van verweerder van 31 augustus 2021;
- het verzoek van appellante om verplaatsing van de hoorzitting van 15 september 2021;
- het verzoek van appellante om verplaatsing van de hoorzitting van 16 november 2021, tot nader order;
- de instemming van appellante met uitstel van de beslistermijn van 6 weken na plaatsvinden van de hoorzitting van 1 november 2021;
- de instemming van verweerder met verplaatsing van de hoorzitting tot nader order van 2 november 2021

1.2 Met het oog op de behandeling van het beroep is op 11 januari 2022 een digitale hoorzitting gehouden. Appellante is verschenen. Verweerder heeft zich laten vertegenwoordigen door XXXX MScBA, adjunct-secretaris, en XXXX, examinator.

1.3 Van de hoorzitting is verslag gemaakt volgens artikel 7:21 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) door het verhandelde ter zitting op te nemen in het besluit van het College.

2. Het geschil

2.1 Appellante kan zich niet verenigen met het genomen besluit en voert daartoe, kort samengevat, aan dat anders dan verweerder betoogt er geen sprake van fraude is. In dat licht wijst zij op haar uitwerking en verklaring van vraag 5b en 5c. Hooguit zou er sprake zijn van een foutieve interpretatie harerzijds.

2.2 Verweerder heeft zijn standpunten gehandhaafd en verweer gevoerd. In het bijzonder voert hij, kort samengevat, het volgende aan:

- de door appellante gegeven verklaring is voorgelegd aan twee examinatoren. De examinatoren achten de door appellante gegeven verklaring onlogisch en niet overeenkomstig met de stof zoals behandeld. Zo gebruikt appellante (veranderde) gegevens uit een tabel die juist gebruikt is in een andere versie van het tentamen en corresponderen de door appellante gegeven antwoorden op vraag 5b en 5c beide met dezelfde andere versie. Het voorgaande bevestigt het vermoeden dat er sprake is van fraude en dit vermoeden is niet weerlegd door appellante. Daarmee heeft verweerder terecht geconcludeerd dat sprake is van fraude;
- de opgelegde sanctie houdt enerzijds rekening met het grote belang dat studenten niet samenwerken bij niet-geproctorde tentamens teneinde de kwaliteit van deze tentamens te waarborgen. Anderzijds zijn de gevolgen van de bestraffende sanctie gemitigeerd door appellante een uitgesteld bindend studieadvies te verlenen. Het voorgaande maakt dat de sanctie evenredig is;

3. Het wettelijk kader

3.1 In artikel 7.12b tweede lid van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: "WHW") is het volgende bepaald:

"Indien een student of extraneus fraudeert, kan de examencommissie de betrokkene het recht ontnemen één of meer door de examencommissie aan te wijzen tentamens of examens af te leggen, gedurende een door de examencommissie te bepalen termijn van ten hoogste een jaar. Bij ernstige fraude kan het instellingsbestuur op voorstel van de examencommissie de inschrijving voor de opleiding van de betrokkene definitief beëindigen."

3.2 In de Regels & Richtlijnen van de bacheloropleiding Bedrijfskunde (R&R) 2020-2021 (hierna: regels en richtlijnen) is, voor zover relevant bepaald:

*Artikel 1.2 - Begripsbepalingen

(...)

2. Onder fraude wordt verstaan: het handelen of nalaten van een student waardoor het vormen van een juist oordeel omtrent de kennis, inzicht en vaardigheden van hem of een andere student geheel of gedeeltelijk onmogelijk is. Studenten kunnen ook fraude medeplegen. Dat doet zich vooral voor bij personen die hun werk aan een ander ter beschikking stellen om te plagiëren.

(...)

Artikel 3.6 Fraude

1. Wanneer ter zake van het afleggen van een tentamen fraude - in de zin van artikel 1.2, tweede lid - wordt geconstateerd of vermoed, wordt dit door de surveillant of de door hem in te schakelen examinerator zo spoedig mogelijk schriftelijk vastgelegd. De surveillant of examinerator kan de student verzoeken eventuele bewijsstukken beschikbaar te stellen. Een weigering hiertoe wordt in het schriftelijk verslag vermeld. De student wordt in de gelegenheid gesteld een schriftelijk commentaar bij het schriftelijk verslag van de surveillant of examinerator te voegen. Het schriftelijk verslag en het eventuele schriftelijke commentaar worden zo spoedig mogelijk ter hand gesteld van de Examencommissie.

2. De Examencommissie c.q. examiner kan een student die fraude heeft gepleegd uitsluiten van verdere deelname aan het tentamen tijdens hetwelk de onregelmatigheid is geconstateerd en/of anderszins passende maatregelen nemen. De uitsluiting heeft tot gevolg dat geen uitslag van het desbetreffende tentamen wordt vastgesteld. Voordat de Examencommissie een besluit tot uitsluiting neemt, stelt zij de student in de gelegenheid ter zake te worden gehoord.

De anderszins passende maatregelen als bedoeld in het tweede lid kunnen onder andere bestaan uit de volgende sanctie

3. s:
 a berisping;
 b ongeldigverklaring van het betrokken tentamen;
 c uitsluiting van één of meer tentamens;
 d uitsluiting van één of meer tentamenronden;
 e een combinatie van bovenstaande maatregelen voor een termijn van ten hoogste één jaar;
 f bij ernstige fraude kan de Examencommissie het College van Bestuur adviseren de inschrijving voor de opleiding van de betrokkene definitief te beëindigen.
 (...)”

3.3 In een uitspraak van het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs (CBHO) van 7 januari 2015 en zaaknr. 2014/217, [r.o. 2.4.1.] is het volgende overwogen:

“Het opleggen van een maatregel in de zin van artikel 7.12b, tweede lid, van de WHW dient te worden aangemerkt als een strafmaatregel, die op evenredigheid dient te worden getoetst. Aan zodanige maatregel dienen expliciet feiten, omstandigheden en verklaringen ten grondslag te worden gelegd die de maatregel kunnen dragen.”

3.4 In een uitspraak van het CBHO van 2 december 2020 en zaaknr. 2020/094, [r.o. 2.5] is het volgende overwogen:

“Het College stelt vast dat het CBE heeft toegelicht dat de kans dat appellant twee fouten maakt bij het invullen van de getallen in opgave 20 op zichzelf beschouwd al klein is en dat de kans dat die getallen exact overeen komen met de getallen in een opgave uit een andere versie van dit tentamen nog kleiner is. Het had, naar het oordeel van het College, onder deze omstandigheden op de weg van appellant gelegen om een plausibele verklaring te geven waarom hij juist deze getallen bij de beantwoording heeft gebruikt. Het College is van oordeel dat appellant met zijn stelling dat toeval niet is uit te sluiten geen plausibele verklaring heeft gegeven. Dat er bij de overige vragen geen onregelmatigheden zouden zijn geconstateerd, maakt dat niet anders.”

3.5 In een uitspraak van het CBHO van 21 oktober 2021 en zaaknr. 2021/102, [r.o. 2.7] is het volgende voor zover relevant overwogen:

“Gelet op het punitieve karakter van de sanctie en het rechtszekerheidsbeginsel is daartoe immers een uitdrukkelijke bevoegdheid vereist, op grond waarvan de examencommissie in het geval van fraude kan bepalen dat een hertentamen in het desbetreffende vak, afgelegd op het moment dat de student daarvoor nog niet was uitgesloten, alsnog op grond van de uitsluiting naderhand zijn geldigheid verliest.”

4. Overwegingen

Fraude?

4.1 Het College ziet aanleiding om eerst te bezien of appellante zich schuldig heeft gemaakt aan fraude. Van fraude is sprake wanneer door het handelen of nalaten van een student het vormen van een juist oordeel omtrent zijn kennis, inzicht en vaardigheden geheel of gedeeltelijk onmogelijk is.

4.2 De examiner heeft om fraude te voorkomen, en mogelijk te detecteren, verschillende versies van het Vak gemaakt. Zo is in de versie van appellante bij vraag 5b de doelstellingscoëfficiënt van de variabele R veranderd van 60 naar 50, waar in de andere versie N2 is veranderd van 100 naar 90. Voor vraag 5c is in de versie van appellante de vraag van telefoons in jaar 1 veranderd van 100.000 naar 80.000. In de andere versie is bij vraag 5c de beschikbaarheid van de grondstof veranderd van 900.000 naar 950.000. Appellante heeft bij de beantwoording van de vragen 5b en 5v gebruik gemaakt van getallen die enkel voorkwamen in een andere versie van het Vak. Op basis van die beantwoording heeft de examiner aanleiding gezien om hiervan melding te doen bij verweerder. Verweerder heeft naar aanleiding van deze melding appellante om een verklaring gevraagd en deze verklaring aan de examiner voorgelegd. De examiner heeft vervolgens onderzoek ingesteld en is tot de conclusie gekomen dat de door appellante gegeven verklaring ongeloofwaardig is omdat deze niet uit de stof volgt en onlogisch is. Verweerder heeft de examiner in dit betoog gevolgd waarbij zij tot een bewezenverklaring van fraude is gekomen.

4.3 Aan de orde is de vraag of het door appellante geschetste scenario een plausible verklaring vormt voor het gegeven dat zij de in de andere versie gegeven informatie bij haar beantwoording heeft gebruikt. Appellante heeft weliswaar haar beantwoording toegelicht, maar dit is geen aannemelijke verklaring voor het gebruik van de gegevens van de andere versie. Het College acht van belang dat de kans dat appellante precies die gegevens, genoemd in de andere versie, zou gebruiken uiterst klein is. Dit leidt tot de conclusie dat verweerder zich terecht op het standpunt mocht stellen dat er sprake is van fraude.

Is de opgelegde sanctie in strijd met het recht?

4.4 Het College stelt vast dat de beslissing om het Vak ongeldig te verklaren en appellante uit te sluiten voor de herkansing [van 15 juli 2021] vanwege frauduleus handelen naar haar aard een bestraffende sanctie is. (vgl. uitspraak CBHO van 12 augustus 2020 en zaaknr. 2020/046). Een bestraffende sanctie vereist, mede gelet op het rechtszekerheidsbeginsel, een wettelijke grondslag. Het is het College gebleken dat de herkansing van het Vak op 15 juli 2021 plaatsvond, terwijl de bestreden beslissing op 16 juli 2021 is genomen. Verweerder heeft echter niet de bevoegdheid gelet op art. 7.12b WHW in het verlengde van artikel 3.6 R&R 2020-2021 (vgl. uitspraak CBHO van 21 oktober 2021 en zaaknr. 2021/102) om aldus met terugwerkende kracht het resultaat van appellante ongeldig te verklaren. Het College zal dit gebrek met verwijzing naar artikel 6:22 Awb passeren nu appellante niet in haar belangen is geschaad. Daarbij acht het College van belang dat appellante niet heeft deelgenomen aan de herkansing van het Vak en daartoe ook niet gehinderd is door de bestreden beslissing. Tot slot wordt met het passeren van

het gebrek appellante ook niet gehinderd om in studiejaar 2021-2022 deel te nemen aan de eerstvolgende kans van het Vak.

4.5 Verder merkt het College op dat nu er sprake is van een bestraffende sanctie, verweerder op grond van artikel 5:2 lid 1 onder c juncto 5:10a lid 2 Awb appellante voor verhoor de cautie dient te verlenen. Uit het dossier komt niet (duidelijk) naar voren dat verweerder appellante daadwerkelijk heeft gewezen op de cautie. Niettemin is van een benadeling overigens niet gebleken, nu appellante geen bezwarende verklaring heeft afgelegd en daarom zal het College ook dit (mogelijke) gebrek met een beroep op 6:22 Awb passeren.

Is de sanctie evenredig?

4.6 Het College overweegt dat niet is gebleken, dat de door verweerder opgelegde sanctie onevenredig zou zijn. Daarbij acht zij het volgende van belang. De mogelijkheid tot het afleggen van een online tentamen wordt geboden op basis van vertrouwen in de student. Dat vertrouwen is door het handelen van appellante beschaamd (zie uitspraak van 9 februari 2021 van het CBHO en zaaknr. 2020/165). Verder heeft verweerder appellante – zij het vanwege persoonlijke omstandigheden – een uitgesteld bindend studieadvies gegeven waardoor zij tot 31 augustus 2022 heeft om aan de voortgangseisen te voldoen. Appellante heeft verder geen omstandigheden naar voren gebracht die tot een verdere matiging hadden moeten leiden.

4.7 De slotsom is dat het (administratief) beroep ongegrond moet worden verklaard.

5. Uitspraak

Het College,

I. verklaart het beroep van appellante ongegrond;

Aldus vastgesteld te Rotterdam op 11 januari 2021 door het College van Beroep voor de Examens van de EUR onder voorzitterschap van XXXX, XXXX, XXXX (leden), in aanwezigheid van XXXX, secretaris, en ondertekend door de voorzitter en de secretaris van het College.

XXXX
voorzitter

XXXX
secretaris

Uitspraak zaaknummer 21.170 verzonden op: 4 februari 2022.

Tegen deze uitspraak kan een betrokkene binnen zes weken met ingang van de dag na die waarop deze uitspraak is bekend gemaakt beroep instellen bij het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs te Den Haag.